

Bakalářská práce Zuzany Beranové : **Rituály dětí předškolního věku při vstupu do mateřské školy**, zpracovává netradiční téma a je zde patrná upřímná snaha proniknout do problematiky.

Teoretická část se v třech kapitolách zaměřuje především na objasnění a popsání rituálu. I když autorka čerpala z odborných zdrojů vysloveně se k definici, která by byla vhodně formulovaná pro řešený problém nedostala - nepřiklonila se k žádné z uvedených, případně na jejich základě nevytvořila formulaci vhodnou pro rodiny s dětmi /mateřskou školu. To by pomohlo při užším vymezení oblasti, kterou bude zkoumat i pro formulaci otázek např. pro děti. Autorka osciluje od naznačení, že rituál je něco vztahově a situačně specifického (to je pouze naznačeno v některých místech), nebo častěji, že sám denní řád je rituálem - vstávání, snídání, oblékání, hygiena (např. s. 11) - jsou opravdu už tyto činnosti samy o sobě rituály? Co je může rituálem učinit? To se objevuje na více místech a také v praktické části a na to nedokáží rodiče odpovědět. Proč asi? Zaměňování běžných opakujících se reálných činností v denním režimu a rituálního něčím konkrétně ozvláštňeného chování není v práci dořešeno. Můžeme skutečně říci: „Aby se cokoli stalo rituálem je nezbytné aby se to opakovalo.“(s.15)?

Zpracování názorů s velkým podílem vlastních formulací a myšlenek je pozitivní jev této BP, i když v některých místech je patrné, že autorka použila odborný zdroj a neuvedla ho (např. s. 8-9, 19). Je také otázkou zda není autorčin model dovedností pro sociální zralost 3-letého dítěte dosti nadsazený (s.5) apod. Dále s. 20 správně by uvedená věta měla znít ...jedná se o neurózu s nutkavými projevy rituálního chování. Autorka má však cit pro komparaci např. ped. psych. názorů (sociální potřeby) a sledované problematiky rituálů, spolu s vlastními názory a příklady.

Praktická část má vysloven jeden cíl, která však nepokrývá celé spektrum otázek, nepočítá se v něm se zjišťováním rituálů v procesu práce v MŠ. Použité metody jsou adekvátní, soubory respondentů jsou však malé, především u učitelek. Položky v dotazníku zaměřené na věk, vzdělání rodičů nejsou opodstatněné ani se s nimi nepracuje při vyhodnocování a soubor je tak malý, že nemá v tomto směru výpovědní hodnotu. Počet dvou učitelek, jako reprezentantek ped. pracovníků je tak malý, že validita pro vyslovení závěrů je naprosto sporná. Výsledky dotazníku / pozorování měly být součástí textu a komentované a ne až v příloze. Diskuse má podobu shrnutí zjištěných poznatků a závěru. Závěr je pojatý naopak jako diskuse, tedy převažují úvahy, jak se bude daná problematika vyvíjet.

V celé BP je patrné, že není úplně jasné, co je běžné strukturování dne a situací a s tím spojené reálné chování a co může dané situace ozvláštňovat a činit je pro danou skupinu specifickými a originálními. Autorka by se měla pokusit definovat v tomto směru rituály ve vztahu k rodinám s předškolními dětmi.

BP je vhodně formálně zpracovaná pouze s menšími chybami, stylisticky na úrovni a v uspokojivém nadhledu, ale jsou zde i gramatické chyby. Zvolená literatura je odpovídající a vhodná, v textu občas problematicky odkazovaná (viz výše a např. s.10).

Předkládaná BP splňuje požadavky na tento typ práce kladené a doporučuji ji k obhajobě. **Další otázky k obhajobě** : - Jsou v organizování dne v MŠ (konkrétně ve spojování dětí) ohroženy některé potřeby dětí a které? - Mohou děti vyžadovat a vytvářet rituály před 3. rokem? Co může být až důsledkem rituálů v tomto věku? (pochybnost ke str. 12) - Jak mohou být pohádky využity jako rituály?(kap.3.2- nedořešeno)- Jaká je konkrétní představa rituálů, které by měly být prospěšné v navazování kontaktů s novými lidmi...? (s.14)

Navržená klasifikace : *vel. dobru*

oponent : PaedDr. S. Kořátková Ph.D.